

معاونت در جرم

تالیف

علی صمدی اندزقی

دانشجوی دکتری تخصصی حقوق جزا و جرم شناسی، وکیل دادگستری

دکتر لطفعلی شاهی

www.ketab.ir

ویراستار

محمدسینا رشیدی

انتشارات قانون یار

۱۴۰۰

سرشناسه	: صمدی اندزقی، علی، ۱۳۶۳-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: معاونت در جرم/ تألیف علی صمدی اندزقی، لطفعلی شاهی؛ ویراستار محمدسینا رشیدی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۵۶۸-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: شریک جرم -- ایران Accomplices-- Iran جرم شناسی -- ایران Criminology -- Iran
شناسه افزوده	: شاهی، لطفعلی، ۱۳۵۷ -
شناسه افزوده	: رشیدی، محمدسینا، ۱۳۸۲ - ویراستار
رده بندی کنگره	: ۳۹۲۲KMH
رده بندی دیویی	: ۳۴۵/۵۵۰۳
نمراه کتابشناسی ملی	: ۸۷۸۵۱۹۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: ۶۶۹۷۹۵۱۹

معاونت در جرم

تألیف: علی صمدی اندزقی - دکتر لطفعلی شاهی

ویراستار: محمدسینا رشیدی

ناشر: انتشارات قانون یار

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۴۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۵۶۸-۴

(تمامی حقوق مادی این کتاب محفوظ بوده و متعلق به انتشارات فرزاتگان دانشگاه می باشد)

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲ تلفن: ۵۲۶ و ۶۶۹۷۹۵۱۹

فهرست مطالب

پیشگفتار ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

فصل اول

۱۳	 کلیات و مفاهیم و تعریف معاونت در جرم
۱۳	 مبحث اول: کلیات
۱۸	 گفتار اول: مفهوم معاونت در جرم
۲۱	 گفتار دوم: تعریف لغوی معاون
۲۲	 گفتار سوم: تعریف معاونت در جرم
۲۴	 گفتار چهارم: ویژگی ها و شرایط معاونت در جرم
۲۵	 گفتار پنجم: پیشینه تقنینی
۲۸	 گفتار ششم: مهمترین موارد تغییرات ماهوی در زمینه احکام معاونت
۲۹	 گفتار هفتم: تفاوت قانون قدیم و جدید مجازات اسلامی در جرم معاونت در یک نگاه
۳۱	 مبحث دوم: تمیز و تشخیص مباشر جرم از معاون جرم
۳۵	 مبحث سوم: کیفیت مجازات معاون جرم
۴۴	 گفتار اول: مجازات عام
۴۵	 گفتار دوم: مجازات خاص

فصل دوم

۴۹	 ارکان تشکیل دهنده جرم معاونت
۴۹	 مبحث اول: رکن قانونی جرم معاونت (عنصر قانونی)
۵۵	 گفتار اول: مبنای مجرمیت معاون جرم از لحاظ نظری
۶۴	 گفتار دوم: فعل اصلی قابل مجازات
۶۹	 مبحث دوم: رکن مادی جرم معاونت
۷۵	 گفتار اول: تحقق عمل مثبت مادی

۷۸.....	گفتار دوم: وجود وحدت قصد
۸۱.....	گفتار سوم: تحقق رفتار مجرمانه در جرم
۸۱.....	گفتار چهارم: ضرورت تقدم یا اقتران زمانی
۸۵.....	مبحث سوم: عنصر معنوی (روانی) معاونت در جرم
۸۸.....	گفتار اول: معاونت در جرائم غیر عمدی
۹۲.....	گفتار دوم: معاونت در جرائم عمدی
۹۵.....	مبحث چهارم: مبانی نظری معاونت در جرم
۹۵.....	گفتار اول: نظریه ذهنی
۹۵.....	گفتار دوم: نظریه عینی

فصل سوم

۹۷.....	مصادیق تشکیل دهنده معاونت در جرم
۹۷.....	مبحث اول: تحریک
۱۰۱.....	مبحث دوم: ترغیب
۱۰۴.....	مبحث سوم: تهدید
۱۰۸.....	مبحث چهارم: تطمیع
۱۱۰.....	مبحث پنجم: دسیسه، فریب و نیرنگ
۱۱۴.....	مبحث ششم: سوء استفاده از قدرت
۱۱۷.....	مبحث هفتم: ساختن یا تهیه وسایل ارتکاب جرم
۱۲۲.....	مبحث هشتم: ارائه طریق ارتکاب جرم
۱۲۵.....	مبحث نهم: تسهیل وقوع جرم

فصل چهارم

۱۲۹.....	چگونگی مجازات معاون در مصادیق مختلف معاونت در جرم
۱۳۰.....	مبحث اول: معاونت به عنوان جرم مستقل مستوجب تعزیر

پیشگفتار

مطمئناً در دنیای پرتلاطم امروزی، یکی از موضوعاتی که می‌تواند جوامع بشری را از اختلافات شخصی و جمعی در امان بدارد، «آشنایی با حقوق متقابل افراد با یکدیگر و قانون» است که مهمترین اثر این آشنایی و آگاهی را می‌توان در پیشگیری از وقوع بسیاری از مشکلات حقوقی دانست؛ بنابراین در این کتاب تلاش داریم تا موضوع «معاونت در جرم» را مورد مذاقه و بررسی قرار دهیم. معاون جرم کسی است که شخصاً در ارتکاب عنصر مادی قابل استناد به مباشر یا شرکای جرم دخالت نداشته و تنها در ارتکاب جرم از طریق رفتار مادی ولی متمایز از عنصر مادی نفس جرم با قصد مجرمانه همکاری داشته است و این همکاری باید قبل یا مقارن (همزمانی) با وقوع جرم اصلی باشد و امکان دارد کسی بی آنکه در عملیات اجرایی جرمی شرکت داشته باشد به طریق مختلف، دیگری یا دیگران را در ارتکاب عمل مجرمانه یاری می‌کند. به طور کلی معاون وقتی موجب مجازات است که فاعل اصلی مرتکب جرمی شود یا شروع به اجرای آن بنماید، بنابراین شروع به معاونت به علت فقدان اصل عمل قابل مجازات نیست. ضمناً لازم به ذکر است شخص معاون باید عالماً، عامداً به جرم اصلی یاری کرده باشد به همین دلیل است که علم و اطلاع در تهیه وسایل جرم و نیز علم و عمد در تسهیل نیز در قانون و در موارد گوناگون صریحاً پیش بینی شده است و بین قصد مجرمانه مباشر و معاونت باید وحدت وجود داشته باشد. مثلاً اگر معاون وسیله ارتکاب جرم کلاهبرداری را فراهم می‌کند قصد مباشر نیز باید کلاهبرداری باشد. معاونت در جرم از جمله مباحث مهم و کلیدی می‌باشد چرا که معاون جرم با اعمال خود بسیار اساسی به بزه دیده و جامعه ضرر می‌زند و در خیلی مواقع ممکن است شناخته نشود و یا فرار کند و اینکه چه کسانی و تحت چه شرایطی معاون جرم می‌شوند و سهم آنان تا چه اندازه موثر است و نهایتاً مجازات آنان چه میزان است و چطور معاونان جرم تحت انگیزه‌ها و موقعیت‌های گوناگون وارد صحنه جرایم می‌شوند و اعمال مباشر به عینه قابل درک و رویت است و با توجه به تصویب قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و تغییرات اساسی در تعیین مجازات معاونت در جرم و نوع آوری در این خصوص و درجه بندی مجازات‌ها لزوم مقایسه تطبیقی معاونت احساس می‌گردد. تفاوت اساسی معاون جرم و شریک جرم آن است که معاون جرم در عملیات اجرایی جرم نقشی

ندارد بلکه نقش وی در وقوع جرم فرعی است و وی با رفتار عامدانه و عالمانه به مجرم یا مجرمین اصلی کمک نموده و یا ارتکاب جرم را برای آنان تسهیل نموده است. شرکت یا معاونت، جرم جداگانه نیست بلکه کیفیاتی هستند برای مسبب حادثه و اگر قانونی بر جرم بودن عملی وضع و مجازاتی برای مرتکب تعیین شود به موجب قانون شریک و معاون هم تعقیب می‌شوند و اگر قانون راجع به جرمی نسخ شود مجرمیت شریک و معاون هم به موجب همان قانون از بین می‌رود.